

EUROPEISKA UNIONEN

EUROPAPARLAMENTET

RÅDET

Bryssel den 28 april 2017
(OR. en)

2016/0182 (COD)

PE-CONS 16/17

EF 45
ECOFIN 198
CONSOM 78
CODEC 377

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av ett unionsprogram till stöd för särskilda verksamheter för att stärka delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster i utformningen av unionens politik på området för finansiella tjänster för perioden 2017-2020

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS
FÖRORDNING (EU) 2017/...**

av den

**om inrättande av ett unionsprogram till stöd för särskilda verksamheter
för att stärka delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster
i utformningen av unionens politik på området för finansiella tjänster för perioden 2017-2020**

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 169.2 b,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet², och

¹ EUT C 34, 2.2.2017, s. 117.

² Europaparlamentets ståndpunkt av den 27 april 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den

av följande skäl:

- (1) Unionen bidrar till att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå och till att sätta konsumenten i centrum på den inre marknaden genom att stödja och komplettera medlemsstaternas politik för att säkerställa att medborgarna kan dra full nytta av fördelarna med den inre marknaden och att deras rättsliga och ekonomiska intressen på lämpligt sätt tillvaratas och skyddas i samband med detta. En väl fungerande och tillförlitlig finansiell tjänstesektor utgör en central del av den inre marknaden och dess gränsöverskridande möjligheter. Den kräver en solid ram för reglering och tillsyn som samtidigt säkerställer finansiell stabilitet och stödjer en hållbar ekonomi. Samtidigt bör en väl fungerande och tillförlitlig finansiell tjänstesektor ge en hög skyddsnivå för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, inklusive icke-professionella investerare, sparare, försäkringstagare, pensionsfonders medlemmar och förmånstagare, enskilda aktieägare, låntagare och små och medelstora företag.
- (2) Sedan 2007 har förtroendet hos slutanvändare av finansiella tjänster och särskilt konsumenter skakats av den finansiella och ekonomiska krisen. För att återupprätta deras förtroende för att den finansiella sektorn är sund och bidra till bästa praxis inom sektorn är det därför viktigt att öka nivån på det aktiva deltagandet och delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, inklusive icke-professionella investerare, sparare, försäkringstagare, pensionsfonders medlemmar och förmånstagare, enskilda aktieägare, låntagare och små och medelstora företag, liksom berörda parter som företräder deras intressen, i utformningen av unionens politik och i annan relevant utformning av multilateral politik i den finansiella sektorn.

- (3) I syfte att uppnå dessa mål, och som en uppföljning av ett partiöverskridande initiativ från Europaparlamentet, lanserade kommissionen i slutet av 2011 ett pilotprojekt för att ge bidrag för att stödja upprättandet av ett centrum för finansexpertis för konsumenter, andra slutanvändare och berörda parter som företräder deras intressen för att stärka deras förmåga att delta i utformningen av unionens politik på området för finansiella tjänster och för att främja utvecklingen av ett motståndskraftigt banksystem. De huvudsakliga politiska målen var att säkerställa att unionens beslutsfattare, när de tar initiativ till ny unionslagstiftning, skulle få in synpunkter från andra än yrkesverksamma inom den finansiella sektorn, att säkerställa att intressena hos konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster skulle återspeglas i ny unionslagstiftning, att säkerställa att den bredare allmänheten skulle bli bättre informerad om aktuella frågor gällande finansiell reglering, och därigenom bidra till ökade finansiella kunskaper, och att säkerställa att konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster i större utsträckning skulle delta aktivt i utformningen av unionens politik på området för finansiella tjänster, vilket skulle bidra till en väl avvägd unionsrätt.
- (4) Som ett resultat av detta beviljade kommissionen mellan 2012 och 2015, efter en öppen förslagsinfordran, administrationsbidrag till två ideella organisationer, Finance Watch och Better Finance. Dessa bidrag beviljades 2012 och 2013 under ett pilotprojekt som löpte i två år, och efter 2014 i form av en förberedande åtgärd. Dessutom beslutades år 2016 att de skulle få åtgärdsbidrag i stället för administrationsbidrag, eftersom åtgärdsbidrag säkerställer bättre kontroll av unionens utgifter. Eftersom en förberedande åtgärd kan användas i upp till tre på varandra följande år¹ krävs en lagstiftningsakt för att ge en rättslig grund för finansiering av sådana åtgärder från och med 2017.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

- (5) Finance Watch inrättades med unionsbidrag 2011 som en internationell förening utan vinstsyfte enligt belgisk rätt. Dess uppdrag är att tillvarata det civila samhällets intressen inom den finansiella sektorn. Genom unionsbidrag kunde Finance Watch på kort tid inrätta en grupp med kvalificerade experter, som kunde genomföra studier, politiska analyser och kommunikationsverksamhet på området för finansiella tjänster.
- (6) Better Finance är resultatet av på varandra följande omorganisationer och omprofileringar sedan 2009 av befintliga europeiska organisationer för investerare och aktieägare. Tack vare unionsbidrag bildade organisationen ett centrum för finansiell expertis med huvudsaklig inriktning på intressena hos konsumenter, privata investerare, enskilda aktieägare, sparare och andra slutanvändare av finansiella tjänster, i enlighet med sin medlemsbas och sina resurser.
- (7) I samband med den utvärdering som gjordes 2015 av pilotprojektet och den efterföljande förberedande åtgärden konstaterades att de politiska målen i huvudsak hade uppnåtts. Finance Watch och Better Finance har arbetat med sinsemellan kompletterande politikområden och inriktat sig på olika målgrupper. Tillsammans har deras verksamheter täckt in merparten av unionens politiska agenda på finansområdet sedan 2012 och Finance Watch och Better Finance har, i den utsträckning deras resurser tillåtit, arbetat för att utöka sina verksamheter så att de ska kunna uppnå en vid geografisk täckning inom unionen.

- (8) Båda organisationerna har tillfört ett mervärde för de nationella medlemmarnas verksamheter och för unionens konsumenter. Nationella organisationer som arbetar med en omfattande uppsättning konsumentfrågor saknar ofta fackexpertis på de politikområden som specifikt rör finansiella tjänster och den därmed sammanhängande utformningen av unionens politik. Det finns inte heller ännu några liknande organisationer på unionsnivå. Även om utvärderingen av pilotprojektet visade att ingen annan sökande har inkommit med förslag inom ramen för de årliga öppna förslagsinfordringar som ägt rum sedan 2012 bör det program som föreskrivs i denna förordning vara öppet för andra potentiella stödmottagare efter utgången av perioden 2017–2020 om de uppfyller dess krav.
- (9) Trots återkommande försök har Finance Watch och Better Finance inte lyckats locka till sig stabil och betydande finansiering från andra givare som är oberoende i förhållande till finansindustrin, varför båda fortfarande är starkt beroende av unionsstöd för att vara finansiellt hållbara. Medfinansiering från unionen är därför för närvarande nödvändig för att säkerställa att de får de resurser som krävs för att uppnå de politiska målen under kommande år och för att ge finansiell stabilitet till dessa organisationer och till deras experter och administrativa personal, som på kort tid har lyckats komma igång med relevanta verksamheter. Det är således nödvändigt att inrätta ett unionsprogram för perioden 2017–2020 för att stödja de verksamheter som bedrivs av Finance Watch och Better Finance (nedan kallat *programmet*), som kommer att komplettera liknande politiska åtgärder som vidtas av medlemsstaterna på nationell nivå. Finansiell stabilitet är av avgörande betydelse för bevarandet av expertisen, liksom för de båda organisationernas projektplanering. Trots detta bör de organisationer som erhåller stöd genom programmet sträva efter att utöka den andel av finansieringen som kommer från andra källor.

- (10) Att fortsätta att finansiera Finance Watch och Better Finance under perioden 2017–2020 på ungefär samma sätt som enligt den förberedande åtgärden skulle säkerställa att de positiva effekterna av deras hittills utvärderade verksamheter kommer att bestå. Finansieringsramen för genomförandet av programmet bör grunda sig på varje organisations genomsnittliga faktiska kostnader mellan 2012 och 2015. Unionens medfinansieringsgrad på högst 60 % bör vara oförändrad. För det fall att programmet och motsvarande finansiering förlängs till efter 2020, och om andra potentiella stödmottagare dyker upp, bör förslagsinfordran vara öppen för andra organisationer som uppfyller kriterierna och bidrar till uppnåendet av målen i programmet.
- (11) I denna förordning fastställs en finansieringsram för programmets hela löptid som ska utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning¹, för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.
- (12) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på utarbetandet av de årliga arbetsprogrammen.
- (13) Varje år före den 30 november bör varje stödmottagare till kommissionen lämna en beskrivning av de verksamheter för att uppnå de politiska målen i programmet som planeras för det kommande året. Beskrivningen av dessa verksamheter bör vara detaljerad och omfatta verksamheternas mål, förväntade resultat och effekter, uppskattade kostnader och tidsram, samt relevanta indikatorer för att granska dem.

¹ EUT C 373, 20.12.2013, s. 1.

- (14) Ekonomiskt stöd bör beviljas i enlighet med villkoren i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 och kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012¹.
- (15) Senast 12 månader innan programmet löper ut bör kommissionen till Europaparlamentet och rådet lämna en utvärderingsrapport om de resultat som uppnåtts genom programmet. I utvärderingsrapporten bör det bedömas huruvida programmet bör fortsätta efter perioden 2017–2020. Varje förlängning, ändring eller förnyande av programmet efter perioden 2017–2020 bör bli föremål för en öppen förslagsinfordran för att välja ut stödmottagare.
- (16) Unionens ekonomiska intressen bör skyddas genom proportionella åtgärder under hela utgiftscykeln, inklusive förebyggande, upptäckt och utredning av oriktigheter, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt, i tillämpliga fall, administrativa och ekonomiska sanktioner.
- (17) Stödmottagarna bör göra sitt yttersta för att synliggöra sina verksamheter i samtliga medlemsstater. För att nå det målet bör stödmottagarna sträva efter att upprätta kontakter med relevanta konsumentorganisationer utan vinstsyfte inom unionen, och så ofta som möjligt översätta information avseende sin organisation, medlemskap i organisationen och organisationens verksamheter och lägga ut informationen på sina webbplatser.
- (18) För att säkerställa kontinuitet i de åtgärder som stöds genom unionens finansiering och som genomförs av stödmottagarna, bör denna förordning träda i kraft samma dag som den offentliggörs och bör tillämpas från och med den 1 maj 2017.

¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 av den 29 oktober 2012 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L 362, 31.12.2012, s. 1).

- (19) Eftersom målet för denna förordning, nämligen inrättandet av ett unionsprogram som stöder särskilda verksamheter för att stärka delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster i utformningen av unionens politik på området för finansiella tjänster, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av målets omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Syfte och tillämpningsområde

1. Ett unionsprogram (nedan kallat *programmet*) inrättas härmed för perioden 1 maj 2017-31 december 2020 till stöd för de verksamheter som bedrivs av de organisationer som avses i artikel 3.1. Dessa verksamheter bidrar till att uppnå unionens politiska mål när det gäller att stärka delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, och för berörda parter som företräder deras intressen, i utformningen av unionens politik och i annan relevant utformning av multilateral politik på området för finansiella tjänster.
2. För att programmets mål ska uppnås ska följande verksamheter medfinansieras av programmet:
 - a) Forskningsverksamhet, inklusive produktion av egen forskning och uppgifter samt utveckling av expertis.
 - b) Dialog med konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster genom samverkan med befintliga konsumentnätverk och telefonhjälp-tjänster i medlemsstater för att kartlägga frågor av relevans för utformningen av unionens politik för skydd av konsumenternas intressen på området för finansiella tjänster.
 - c) Upplysningsverksamhet, spridningsverksamhet och tillhandahållande av finansiell utbildning och fortbildning, direkt eller via nationella medlemmar, inklusive till en bred målgrupp av konsumenter, andra slutanvändare av finansiella tjänster och icke-expert.

- d) Verksamhet som stärker de inbördes kontakterna mellan medlemmarna i de organisationer som avses i artikel 3.1 samt verksamhet i form av opinionsbildning och policyrådgivning som främjar dessa medlemmars ståndpunkter på unionsnivå och som främjar det allmänna och generella intresset för finansiell reglering och reglering på unionsnivå.

Artikel 2

Mål för programmet

1. Programmet ska ha följande mål:
 - a) Att ytterligare stärka det aktiva deltagandet och delaktigheten för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, och för berörda parter som företräder intressena hos konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, i utformningen av unionens politik och i annan relevant utformning av multilateral politik på området för finansiella tjänster.
 - b) Att informera konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, och berörda parter som företräder deras intressen, om aktuella frågor gällande regleringen av den finansiella sektorn.
2. Kommissionen ska säkerställa att programmet blir föremål för regelbunden granskning i förhållande till de mål som anges i punkt 1, särskilt genom att kräva att varje stödmottagare lägger fram följande:
 - a) En årlig beskrivning av de åtgärder som programmets stödmottagare utför enligt programmet.
 - b) En årlig verksamhetsberättelse, som ska inkludera kvantitativa och kvalitativa indikatorer för varje verksamhet som planeras och genomförs av stödmottagaren.

- c) En ekonomisk rapport.

Granskningen ska inkludera utarbetande av den rapport som avses i artikel 9.1.

Artikel 3

Stödmottagare för programmet

1. Finance Watch och Better Finance ska vara programmets stödmottagare (nedan kallade *stödmottagare*).
2. För att omfattas av programmet ska en stödmottagare förbli en icke-statlig, ideell juridisk person som är oberoende i förhållande till branschintressen, kommersiella intressen eller affärsintressen. Den får inte ha några motstridiga intressen, och ska genom sina medlemmar företräda de intressen som unionens konsumenter och andra slutanvändare har på området för finansiella tjänster.

För att företräda intressena hos konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster i så många medlemsstater som möjligt ska en stödmottagare sträva efter att utvidga sitt nätverk av aktiva medlemmar inom medlemsstaterna och att säkerställa en omfattande geografisk täckning.

Kommissionen ska bistå stödmottagarna när det gäller att identifiera potentiella medlemmar i medlemsstaterna. Kommissionen ska också säkerställa att varje stödmottagare fortlöpande följer de kriterier som fastställs i första och andra styckena i denna punkt under programmets löptid, genom att inkludera dem i de årliga arbetsprogram som avses i artikel 7 och genom att årligen bedöma om stödmottagarna uppfyller dessa kriterier, innan den beviljar de åtgärdsbidrag som avses i artikel 4.

3. Om stödmottagarna skulle gå samman ska den juridiska person som blir resultatet av detta sammangående bli den enda stödmottagaren inom ramen för programmet.

Artikel 4

Beviljande av bidrag

Finansiering enligt programmet ska ges i form av åtgärdsbidrag beviljade på årsbasis och grunda sig på de förslag som en stödmottagare lämnar in i enlighet med artikel 7.2.

Artikel 5

Öppenhet

1. I all kommunikation och i alla publikationer som rör en åtgärd som har utförts av en stödmottagare och finansieras enligt programmet ska det anges att stödmottagaren har mottagit finansiering genom unionsbudgeten.
2. Varje stödmottagare ska inom två månader från det att kommissionen antagit de årliga arbetsprogrammen tillhandahålla följande information samtidigt till allmänheten och till relevanta konsumentorganisationer utan vinstsyfte:
 - a) Arbetets organisation och omfattning.
 - b) Möjligheterna att bli medlem och villkoren för medlemskap samt stödmottagarens organisationsstruktur.
 - c) Vilka av dess verksamheter som omfattas av artikel 1.2.

Artikel 6
Finansiella bestämmelser

1. Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 1 maj 2017-31 december 2020 ska vara högst 6 000 000 EUR i löpande priser.
2. De årliga anslagen ska beviljas av Europaparlamentet och rådet inom gränserna för den fleråriga budgetramen.

Artikel 7
Genomförandet av programmet

1. Kommissionen ska genomföra programmet i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.
2. För att omfattas av programmet ska en stödmottagare varje år före den 30 november till kommissionen lämna en beskrivning av de verksamheter som avses i artikel 1.2 och som planeras för det kommande året för att uppnå de politiska målen enligt programmet (nedan kallat *förslaget*). Beskrivningen av dessa verksamheter ska vara detaljerad och omfatta deras mål, förväntade resultat och effekter, uppskattade kostnader och tidsram, samt relevanta indikatorer för att granska dem.

3. Kommissionen ska genomföra programmet genom årliga arbetsprogram i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.

Av de årliga arbetsprogrammen ska framgå vilka mål som ska eftersträvas, förväntade resultat av de åtgärder som ska utföras av stödmottagarna, genomförandemetod för dessa åtgärder och det totala finansieringsbelopp som krävs för att utföra åtgärderna. De ska också innehålla en beskrivning av de åtgärder som ska finansieras, en uppgift om hur stort finansieringsbelopp som anslås för varje åtgärd samt en vägledande tidsplan för genomförandet.

För åtgärdsbidragen ska de årliga arbetsprogrammen fastställa prioriteringar, de väsentliga kriterierna för tilldelning samt den högsta medfinansieringsgraden. Den högsta direkta medfinansieringsgraden ska vara 60 % av de stödberättigande utgifterna. Om en stödmottagare mottar finansiering från medlemmar som själva är mottagare av finansiering inom ramen för unionens finansieringsprogram ska kommissionen begränsa sitt årliga bidrag i syfte att säkerställa att den totala direkta och indirekta unionsfinansieringsgraden för åtgärder enligt programmet till den stödmottagaren inte överstiger 70 % av de totala stödberättigande utgifterna.

4. Kommissionen ska anta de årliga arbetsprogrammen genom ett finansieringsbeslut.

Artikel 8

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. Kommissionen ska säkerställa att unionens ekonomiska intressen skyddas vid genomförandet av insatser som finansieras enligt denna förordning, genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och, om oriktigheter upptäcks, genom återkrav av felaktigt utbetalda medel samt vid behov genom effektiva, proportionella och avskräckande administrativa och ekonomiska sanktioner.
2. Kommissionen eller dess företrädare och revisionsrätten ska ha befogenhet att utföra revisioner, av dokument och på plats, hos alla stödmottagare, uppdragstagare och underleverantörer som erhållit unionsfinansiering enligt programmet.

3. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får, i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 883/2013¹ och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96², göra utredningar, inklusive kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen i samband med bidragsavtal, bidragsbeslut eller kontrakt som finansierats inom ramen för programmet.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3 ska samarbetsavtal med tredjeland och med internationella organisationer, kontrakt, bidragsavtal och bidragsbeslut som ingås med tillämpning av den här förordningen innehålla bestämmelser som uttryckligen tillerkänner kommissionen, revisionsrätten och Olaf rätten att utföra sådan revision och genomföra sådana utredningar inom ramen för sina respektive behörigheter.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

Artikel 9

Utvärdering av programmet

1. Senast 12 månader innan programmet löper ut ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet lämna en utvärderingsrapport om i vilken utsträckning programmets mål har uppnåtts, och den ska på begäran tillhandahålla dem de uppgifter som använts för utvärderingen och som kommissionen förfogar över, samtidigt som den ska iaktta tillämpliga regler om skydd av personuppgifter och skyldigheter i fråga om konfidentialitet.

Utvärderingsrapporten ska utvärdera programmets samlade relevans och mervärde, huruvida programmet har verkställts på ett verkningsfullt och effektivt sätt och hur verkningsfulla stödmottagarnas enskilda prestationer har varit när det gäller att uppnå de mål som anges i artikel 2.1.

2. Utvärderingsrapporten som avses i punkt 1 ska sändas till Europeiska ekonomiska och sociala kommittén för kännedom.

Artikel 10
Övergångsbestämmelse

Stödmottagare ska till kommissionen översända förslaget avseende programmets första år senast den ... [15 dagar efter den dag då denna förordning träder i kraft].

Artikel 11
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 maj 2017 till och med den 31 december 2020.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande
